

smlouva vyžaduje svobodného souhlasného projevu vůle obou stran. Jen tehdy, jsou-li tyto náležitosti splněny, dojde k založení právního poměru, o němž lze tvrditi, že byl smluven, a takto ke vzniku pojistného poměru. Jde-li pak o nezletilého syna, který se učí v živnosti svých rodičů řemeslu, nepodléhá sociálnímu pojištění podle § 2 odst. 1 zák. č. 221/24 Sb. a zák. č. 184/28 Sb., není-li prokázáno, že byla o tom uzavřena smlouva (srov. nář. z 21. května 1930 č. 12.858/28, Boh. A 8649/30 a ze 7. září 1932 č. 8232/30, Boh. A 9996/32).

Vycházel tedy žal. úřad z mylného právního názoru, že jednostranný akt stačí ke vzniku smluveného učňovského poměru podle § 2 zák. č. 221/24, resp. zák. č. 184/28 Sb., a bylo proto nař. rozhodnutí pro tento mylný názor zrušiti podle § 7 zák. o ss.

Č. 11.529.

Živnostenské právo: I. * Výroba zboží na sklad není nezbytným znakem živnosti po továrnicku provozované. — II. * Majitel živnosti oprávněný k výrobě a opravě určitých předmětů je oprávněn zřídit vedlejší závod určený pouze k opravě těchto předmětů.

(Nález ze dne 6. listopadu 1934 č. 20.714.)

V ě c: Akc. spol. pro automobilový průmysl v Praze proti zemskému úřadu v Bratislavě o zřízení vedlejšího závodu.

V ý r o k: Nař. rozhodnutí se zrušuje jednak pro nezákonnost, jednak pro vadnost řízení.

D ů v o d y: Akc. spol. pro automobilový průmysl v Praze ohlásila okresnímu úřadu v Žilině, že zřídila v Ž. autoopravnu k provádění oprav automobilů všeho druhu, kterou bude provozovati jako vedlejší závod své hlavní provozovny v Praze, a že ustanovila svým zástupcem v tomto vedlejším závodě Ludvíka B. Okr. úřad v Ž. výměrem z 11. listopadu 1931 odepřel toto oznámení vzíti na úřední vědomost a to především z toho důvodu, že závodu, o který jde, nelze přiznati charakter závodu vedlejšího, ježto omezuje svoji činnost pouze na opravu motorových vozidel a karoserií atd., kdežto závod hlavní je oprávněn vyráběti a opravovati motorová vozidla atd., z čehož plyne, že vedlejší závod neodpovídá charakteru závodu hlavního. Závod, o který jde, nemůže býti také uznán za závod po továrnicku provozovaný ve smyslu výnosu min. obchodu ze 14. května 1925 č. 5871/25, poněvadž v tomto závodě neprovádí se vůbec zhotovování nebo spravování motorů přímo pro tržbu určených, nýbrž jen jejich opravování, tedy provádí se v něm živnost zámečnická, klempířská, mechanická, eventuálně čalounická, a to jen v rozsahu řemeslném. V závodě nepracuje dále 20 živn. pomocníků mimo své obydlí zaměstnaných, není v něm zavedena dělba práce, používání strojů je jen minimální, neplatí se vyšší daně a scházejí tedy typické znaky podniku po továrnicku provozovaného.

Rekurs, který st-lka proti tomuto rozhodnutí podala, zamítl zemský úřad v Bratislavě nař. rozhodnutím z 20. února 1933 z důvodů uvede-

ných v rozhodnutí I. stolice, k nimž dodal, že spisy je prokázáno, že st-lka provozuje v P. továrnu na výrobu a opravování motorových vozidel a motorů všeho druhu. Vedlejší závody zřízené po rozumu § 56 odst. 1 živ. zák. musí však co do předmětu výroby býti totožné se závodem hlavním a není proto přípustno, aby vedlejší závod omezoval se jen na opravu aut, kdežto hlavní závod, aby ve své podstatě provozoval činnost výrobní. Podstatným znakem továrny není, že vyrábí na sklad, naproti tomu pouhé opravování vyrobeného zboží nemůže býti výlučným oborem továrenské činnosti. Právem proto I. stolice požadovala řemeslný průkaz pro ohlášeného zástupce, právem také požadovala průkaz o zaplacení inkorporačního poplatku.

O stížnosti do tohoto rozhodnutí uvažoval nss takto:

Žal. úřad, potvrdiv rozhodnutí I. stolice z důvodů v něm uvedených, odepřel uznati žilinský závod st-lky za závod vedlejší po továrnicku provozovaný z těchto důvodů:

1. není podle zákona přípustno, aby v hlavním závodě podle živn. listu provozovala se výroba i opravování motorových vozidel, závod vedlejší pak, aby omezil se pouze na opravování těchto předmětů, neboť podle zákona je nutno, aby charakter závodu vedlejšího co do svého předmětu odpovídal charakteru závodu hlavního,

2. vedlejší závod nelze uznati za závod po továrnicku provozovaný, ježto, a) má se v něm prováděti pouze opravování automobilů a nikoliv výroba na sklad, což je podstatným znakem podniku továrního, b) závod, o který jde, provozuje se pouze v rozsahu živnosti řemeslné, neboť nepracuje v něm 20 pomocníků mimo svá obydlí, není zavedena dělba práce, používání strojů je jen minimální a neplatí se vyšší daně.

Pokud jde o důvod sub 1. uvedený, neshledal nss, že by byl ve shodě se zákonem. Ani ze zákona, ani z pojmu vedlejšího závodu neplyne, že ve vedleším závodě musí nezbytně býti prováděna veškerá činnost, ke které je oprávněn jeho majitel podle svého živn. oprávnění vydaného pro závod hlavní. O vedleším závodě nebylo by zajisté možno mluvit tehdy, kdyby v tomto závodě měla býti provozována výdělečná činnost, vybočující svým předmětem z rámce živn. oprávnění, získaného pro závod hlavní. Nic však není na překážku tomu, aby vedlejší závod co do předmětu výdělečné činnosti byl omezen jen na určitou část výdělečné činnosti, jež podle živn. oprávnění podnikatele smí býti provozována v závodě hlavním. Je tedy možno, aby pro určitý výrobní podnik tovární jako závod hlavní zřízen byl vedlejší závod, ve kterém dala by se oprava oněch výrobků, jež oprávněn je vyráběti a opravovati závod hlavní. Z toho plyne, že nař. rozhodnutí nemůže býti po zákonu opřeno o důvod sub 1. uvedený.

Pokud jde o důvod uvedený sub 2. vychází nař. rozhodnutí sice ze správného právního názoru, že ohlásí-li majitel živnosti, který smí hlavní závod provozovati jen po továrnicku, zřízení závodu vedlejšího, nesmí tento vedlejší závod provozovati pouze v rozsahu živnosti řemeslné (srov. Boh. A 9282/31). Nař. rozhodnutí však nesprávně řeší otázku, zda vedlejší závod, o který jde, je provozován po továrnicku. Nař. rozhodnutí má totiž za to, že výroba na sklad je do té míry podstatnou, t. j. esenciální známkou výroby tovární, že bez výroby na sklad nemůže se mluvit o podniku po továrnicku provozovaném. Poněvadž při pouhé

opravě automobilů nejde o výrobu na sklad, upírá žal. úřad žilinskému podniku st-lčinu charakter továrního podniku. Tento náhled žal. úřadu spočívá na mylném výkladu pojmu podniku továrního. Je pravda, že výroba na sklad právem bývá považována za znak charakteru podniku továrního. Avšak tento znak není do té míry výlučný, že by bez něho tovární podnik vůbec nebyl možný. Při stanovení znaku podniku továrního nutno pro nedostatek zákonné definice vycházeti z toho, jaký je obecný resp. národohospodářský význam a smysl tohoto výrazu. Jako podnik tovární chápán je v obecné mluvě a namnoze i ve vědě národohospodářské jen takový podnik výrobní, v němž se provádí výroba značnějšího rozsahu ve společných pracovních místnostech pomocí strojů. V podnicích takových pravidelně nepracuje se na zakázku, nýbrž vyrábí se zboží na sklad, podniky takové jsou, poněvadž dějí se ve větším rozsahu, podrobeny vyšší dani výdělkové, je v nich zavedena podrobná dělba práce a majitel jich pravidelně neúčastní se sám manuálně výroby zboží v podnicích takových zhotoveného, nýbrž omezuje se pouze na povšechné řízení celého podniku. Při tom je ovšem možno, že některý znak továrního podniku v konkrétním případě bude chyběti, že však přes to se zřetelem na celkový charakter podniku přece bude nutno uznati, že jde o podnik tovární. Není tedy vyloučeno, že určitý podnik je zařízen na výrobu zboží na zakázku a nikoliv na sklad a že přes to se zřetelem na rozsah celého podniku, počet dělnictva, provedenou dělbu práce a strojovou výrobu bude nutno přiznati podniku takovému charakter podniku továrního. Pokud tedy žal. úřad pouze z té okolnosti, že v závodě, o který jde, neprovádí se výroba na sklad, usuzuje, že nemůže jíti o podnik tovární, spočívá nař. rozhodnutí na nesprávném pojetí významu podniku továrního a je proto nezákonné.

Žal. úřad ovšem, potvrdiv rozhodnutí I. stolice má za to, že zmíněnému podniku nelze přiznati charakter podniku továrního také z toho důvodu, že nejsou dány ani ostatní znaky podniku továrního (větší počet dělnictva, strojová výroba, zavedená dělba práce, vyšší daň). Stížnost však popírá správnost těchto předpokladů a vytýká, že žal. úřad pro své zjištění v tom směru nezjednal si dostatečného a spolehlivého základu.

Nss uznal i v tom směru stížnost důvodnou, neboť zjištění žal. úřadu, že v závodě nepracuje ani 20 zaměstnanců, že v něm není provedena dělba práce, že strojová výroba je minimální, nemá opory ve spisech a spočívá tudíž tento důvod nař. rozhodnutí na vadném řízení. Věcí žal. úřadu bude, aby za účasti strany provedl v tom směru řádné šetření a na základě něho vydal nové rozhodnutí.

Č. 11.530.

Z a m ě s t n a n c i v e ř e j n í: I. Usnesení osk o zápočtu vojenské služby pro zvýšení služného, jemuž se před 1. prosincem 1928 nedostalo schválení dohlédacího úřadu ve smyslu 4. odst. § 212 plat. zák., není způsobilé platně založiti pro úředníka samosprávného okresu nároky, rozhodné s hlediska § 10 odst. 1 věta 2 org. zák. při jeho přechodu do státní služby, ani tehdy, byly-li mu 30. listopadu 1928 poukázány k výplatě již vyšší požitky, ze zápočtu toho se podávající. — II. Z pouhého